

Γαμήλια

IN SOLENNEM NVPTIARVM
FESTIVITATEM, VIRI, RELIGIOSA
pietate, pia eruditione, eruditaq; do-
ctrina, & virtute ornatissimi, Domini

V A L E N T I N I
ENCHII, COLLEGÆ ET
Cantoris Scholæ Cizensis dignissimi,
SPONSI, Matrimonium contrahentis,

C V M

Honestissima, Pudicissimaq; virgine

C A T H A R I N A,

Viri honesti MICHAELIS MACHTII,
Ciuis quondam Cizensis P. M. relicta
filia, SPONSA

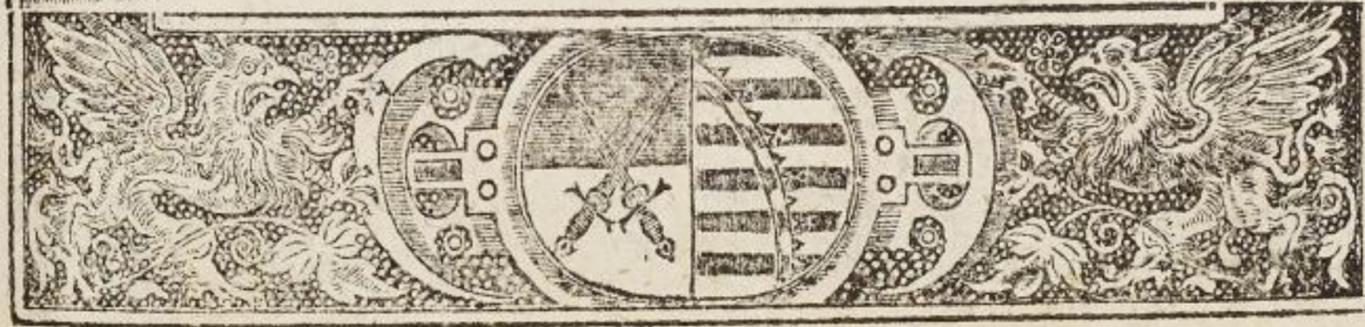
Celebratarum Calend. Decembribus,
Anno à Christo nato M. DC. I.

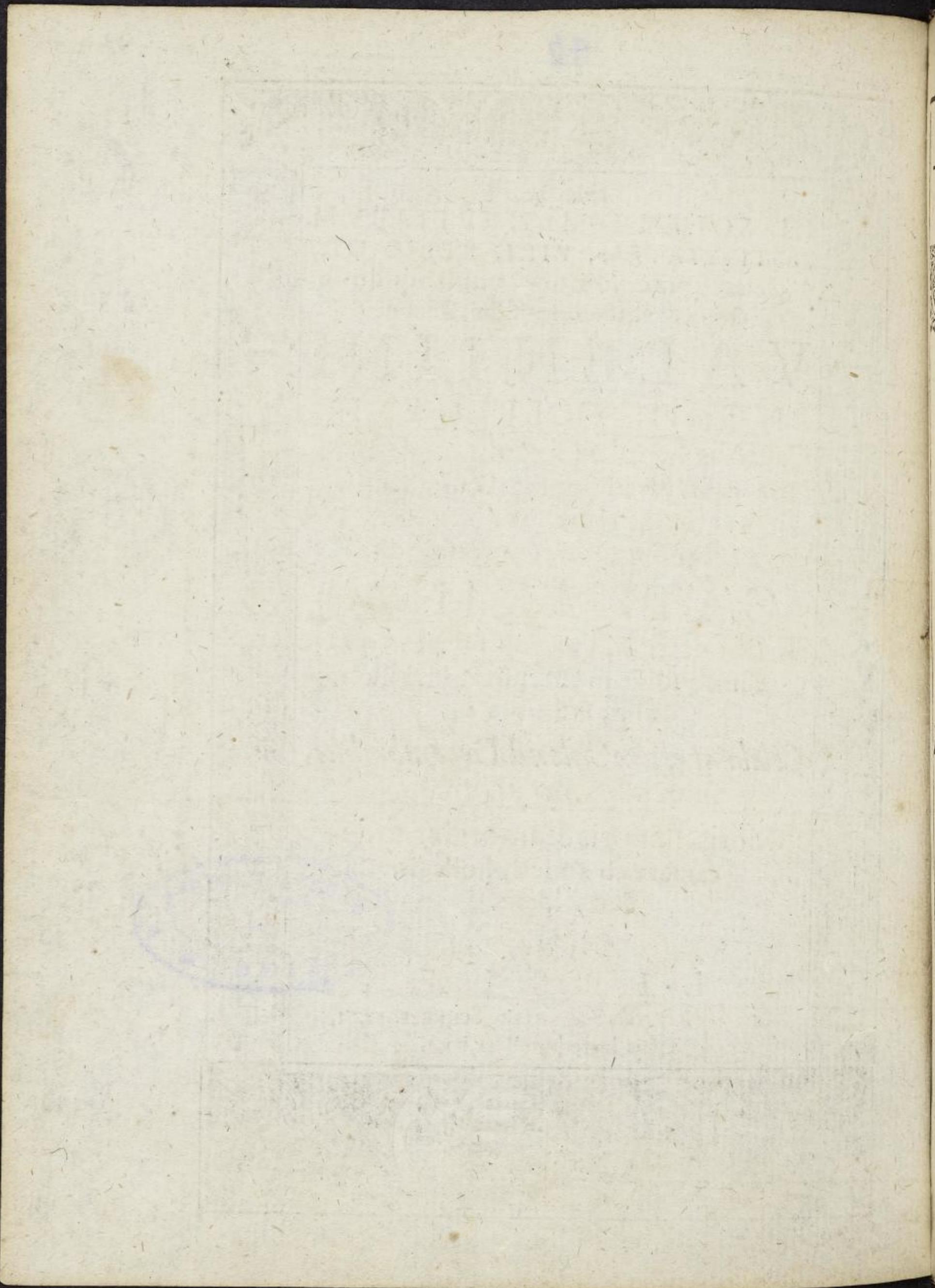
Moris, honoris & amoris ergò de-
cantata ab amicis, Collegis,
& discipulis.

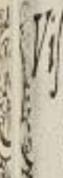
✠ (*) ✠

L I P S I Æ,

Excudebant hæredes FRANCISCI SCHNELBOLTZ I,
Typis hæredum BEYER I.

 CAR
 Vig
 Terr
 Hic
 DEY
 Qua
 Prec
 Pra
 Ac b
 Ope
 Vbi
 Ne non
 Sua
 Qua
 Ipsa
 Quo
 In b
 Sed
 Ne pra
 Ter

CARMINA NVPTIALIA.

Quisquis cupit vitæ suæ traducere,
Feliciter lecto in iugali tempora
Terris in his, necesse habet præ cæteris
Hic omnibus, res inchoet suas prece,
DEVM inuocando, monstret hic ut moribus
Quæ congruat Sponsam suis, & Sponsa idē
Precetur, ut Sponsum sibi monstret pium:
Præsentia ornaturus est sic nuptias,
Ac hospes affuturus est Sponsis nouis,
Ope & secundaturus est cæptum sua,
Vbi in DEI timore cæperint opus.

Nec non sorores tres vocent ad nuptias
Suas: vocatur prima earum CHARITAS,
Quæ Numini probatur, est quod Charitas,
Ipsa q̄ vult vinc̄tos teneri coniuges:
Quos charitate copulat DEVS toro,
In hos molestia nihil quidquam cadit:
Sed Charitas aduersa tollit omnia.

Nec præter est eunda, quæ cælum regit,
Terramq̄, cælo copulat CONCORDIA.

A 2 Si

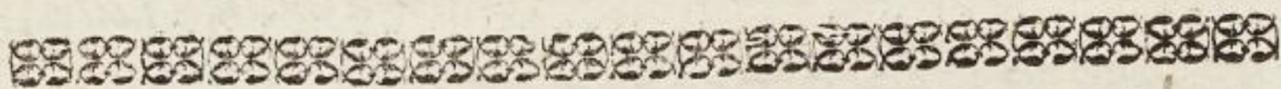
*Si sponse cum sponsa hanc tua susceperis,
Ipsa ambiet vestrum torum, ac vos fœdere
Amoris arctiore iunget, gaudijs
Vt litium vestris nihil se immisceat.
Nam cœperit regnare ubi lis, spes erit
Sublata pacis omnis: at Concordia
In qua domo sedem locat, lis exulat.
Spernenda verò CASTITAS nullo est modo,
Hac quò minus vestris vocata nuptijs
Intersit, ipsa namq; missa cœlitus,
Mandante cœlesti docebit Numine,
Vos coniuges factos pudicè viuere,
Ipsi placere si velitis Numini.
Gaude Valentine ergò quòd datur tibi
A puritate cui datum est nomen, pia
Et casta sponsa, quæ pudicis moribus
Ornata, & ortâ est ex pijs parentibus.
Gaudeq; sponsa intra tuum cor, quòd DEVS
Sponsum tibi largitur & piûm, & bonum.
Preces ab intimoq; corde fundite,
Aspiret ut vestris DEVS conatibus.
Faxit DEVS, voto ut meo respondeat*

Euen-

*Euentus: ut uiuatis annos Nestoris,
Et prole vos multa parentes augeat
DEVS: velint & interesse nuptijs
Vestris sorores, quas modo recensui,
EICHARITAS, CONCORDIA atq; CASTITAS.*

Simon Donnerus Mittvveidensis,
Cizæ Verbi diuini Minister.

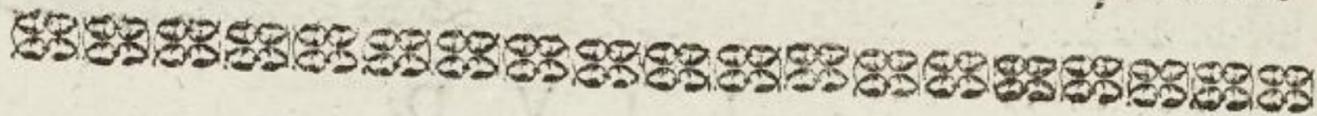
A L I V D.

Quid Laërtiadæ Socijs dedit hispida terga,
Pandaque fetigeris rostra, Thalia refer?
Filia Solis erat: dedit hæc mera pocla, bibebant,
Ilicet occipiunt colla tumere toris.
Rectius Eurylochus refugit: Ioue natus, Vlyssi
Moly dat: hinc socijs pristina forma redit.
Hæc quid Mnemosyne? SOCIJ, sunt cæca Iuuentus,
Vana voluptatis gaudia, POCLA notant.
Ipsa, voluptatum genitrix, Titania CIRCE,
Pocla, quibus capitur cæca iuuenta, parat.
EURYLOCHVS data pocla fugit: Studiosa iuuentus
Disce: fuge illecebras, insidiasque fuge.
MOX LAERTIADES dat ad æthera vota: Iuuentus
Discito vota Deo reddere: MOLY docet.
Oedipus elusit sphyn gem: quid Sponse putandum,
Fallor? Atlantiaden consuluisse tibi?
Nam velut Eurylochus cautè vestigia lustrat:

Sic tua, suspenso visa fuere gradu.
At nec Atlantiades: Christi charis alma iugandam
Dat CATHARIN: Charitum muneris instar habe.
Digna reperta toro CATHARIS: dignare repertam
Sponse, verecundi ferta pudoris ama.
Viuite turturibus similes: lectissima lecti
Pignora ferte solo, pignora ferte polo.

M. Adamus Reinhardus
Scholæ Cizensis Rector.

A L I V D.

Iam nil succurrit, placida nisi fœdera pacis,
Pax homini larga dat bona cuncta manu.
Hanc tibi Sponse precor, mensa thalamiq; ministram,
Et tua sponsa ferat, quod tibi sponse precor.
Pax studia ad tua te semper comitetur euntem,
Atq; tuam sponsam ducere fila iuuet.
Omnia complectar: gressus pax dirigat omnes
Enchiacos, omnes Enchiacasq; vias.
Vnum subyciam: Natis hilarate penates,
Est sine prole domus, ceu sine sole polus.
Ergo, scatet teneris plantis ut fertilis hortus,
Sic decoret vestros multa propago lares,
Viuite felices, pylly senis exige tempus
Sponse, Sibyllinos Enchia sponsa dies.

M. Vlricus Bauer,
Scholæ Patriæ Collega.

ALI-

A L I V D.

MAste sis castis bone. Christe tædis,
Mutuas nutri Deus alme flammæ,
Enchius grates tibimet frequentat
Machtiaæ amplexu pueræ potitus :
Accinit grates Catharina , gaudens
Se Valentini facibus potitam.
Cynnamum Nardoq; vti temperatur,
Et fauo miscetur vti Falernum
Attico vinum : secus haud dolorem,
Gaudium nec non toleretis ambo
Fortiter , magnoq; animo ac virili.
Atq; ceu viti sociatur vlmus,
Quo modo muris hederæ implicatur :
Vinculo sic perpetuo liget vos
Pax, fides, par atq; eadem voluntas.

A D S P O N S V M.

Quam tibi Sponse, venit tua nunc in tempore Sponsa,
Quam tibi nunc apto tempore Sponsa venit.
Cum lectis nunc insit hyems, cum frigora lectos
Nunc intrent , lectos cum penetretq; gelu :
Sponse suo poterit te Sponsa fouere calore,
Ignis enim Sponsæ sat fore credo tuæ.
Hanc lateri validis aptes modò Sponse, lacertis,
Fortior in gemino corpore feruor inest.

Athanasius Fabr.

Cizensis Scholæ Baccalaureus.

ALI.

A L I V D.

Nunc nouenarum chorus ut sororum
De sacro gressus Helicone flectat,
Et nouis Sponsis hymenaea pangat,
Corde precamur.

Aeq; coniungat pia vota nostris,
Vt Deus, vincli socialis author,
ENCHII fœdus thalami secundet
Omine fausto.

Absit Asmodes socij ignis hostis,
Absit hic omnis rabiosa rixa,
Absit aduersæ rabidæq; sortis
Sarcina dura.

Adsit ambobus chorus Angelorum,
Adsit ambobus cor idem, ardor idem,
Adsit ambobus bona sors iugatis
Omne per auum.

Proferat multos pia Sponsa fructus,
Ceu solet vitis bene culta ferre,
Sedulum quando exhilarat colonum,
Tempore messis.

Nestoris Sponsus superet senectam,
Et Sibyllinos noua Sponsa soles,
Vt Deo lati, seriem nepotum
Quando recensent.

Mente persoluant memori placentes
Gratias, donec capietur illis
Aura, & æterna reuerenter ornent
Numina laude.

Georgius Seidelius Crossensis.

ALI-

A L I V D.

AD se res sacras rapiens Dionysius atrox,
 Aurea amicta Ioui dempsit Olympiaco.
 Hæc ad magnanimum subito misitq; Lylandrum,
 Spartani fuerant cui data sceptrâ soli.
 Ipfius vt natæ, preciosæ munere vestis,
 Acciperent formas, egregiosq; procos.
 Ast iterum misit tali cum voce Lylander,
 Innocuas posset quò retinere manus.
 Ah vereor, ne dedecori plus quàm decori, illa
 Aurea natabus sint tegumenta meis.
 Malo timore Dei, probitate, pudore tegantur,
 Et circumdentur veste pudicitia.
 Sunt etenim pietas vestis perpulchra puellis,
 Fama, pudor, virtus, laus, honor, atq; decus.
 Tali vestitu, tali decorata nitore,
 S P O N S E tibi virgo iam CATHARINA datur.
 Veste pudicitia quam, quam pietatis amictu,
 Vnguibus à teneris induit ipsa parens.
 Ergo tibi V A L T I N E Precor prosperrima quæq;
 Opto sponsa simul commoda tanta tibi.
 Conditor, ornauit qui fecit & omnia, vobis
 Auxilium miti præbeat vsq; manu.
 Ne lites spargat Satanas vtrinq; dolosus,
 Sed vestrum seruet pax sine lite torum.
 Hæc mea vota: meis votis D E V S annuat, & vos
 Aeternos faciat viuere in orbe dies.

Martinus Schindlerus
Naumburgensis.

B

ALI-

Tenif.
 Ali-

A L I V D.

Certè est coniugij sani DEVS autor, amicam
 Cur igitur cessas ducere SPONSE tuam?
 Carne duos una cœli vult viuere Numen.
 Hinc SPONSAM elegit iam quoq; SPONSE tibi.
 Cur? (fortasse rogas) quia noctis frigora laedunt,
 Ponentem vacuo iam sua membra thoro.
 Ergo age ne cesses thalamo tibi iungere SPON-
 Quam DEVS è multis eligit ipse tuo. (SAM,
 Dulces hac poteris cantus resonare puellâ,
 Hæc te longæuum carmine blanda facit.
 Hæc quoq; felilem faciet te prole parentem,
 Natos ut videas mensam onerare tuos.
 Gratulor ergo tibi iam dilectissime SPONSE,
 Atq; precor tædis omnia fausta tuis.
 Secula = pares animis ac ——— | vita
 Gaudia viuatis, sit = hora mali.

David Göpner VVeidensis,
 eiusdem Scholæ alumnus

A L I V D.

Vora valent animis, animis pia vota piorum
 Consurgunt, superos atq; mouere valent.
 A st pro coniugibus, legem qui pectore seruant
 A uthoris thalami, plus pia vota valent:
Laudentur merito castissima foedera castæ
 Tædæ, quæ cunctos voce beare decet.
 Ergo **S**PONS E tua cum sponsa vota precesq;
 Hisce meis votis iungc calore pio.
 Nam quoq; sint vobis coniunctis vincula dextris,
 A mbos vos casto iunxit amore **D**EVS.
Tu iam **S**PONS E tuam solam hanc amplectere sponsam.
 R itè, decens cuius spirat ab ore pudor.
 Iam iam **S**PONS A tuum sincerè dilige sponsum,
 I ngenium cuius Musica grata probat.
Nomine qui superat multos, & voce Thalix,
 N ota qui præstans religionè, fide.
Ogratum fatum, ter iò coniunctio grata,
 A mbos vnanimi viuere carne iubens.
 Ergo torus vester felix, dum robora tellus,
 D um voluet liquidas curuus **E**L I S T E R aquas.
Non procul à thalamo pax & concordia mitis
 A bsint, & socio pectore iuncta Fides.
Gaudia vestra minus fallax turbabit Erinny,
 T urbabit vestram nulla procella ratem.
Innocux vobis producant stamina Parcx,
 V t videant pylios secula vestra dies.
Omnia succedant dextrè & dulcedine tædæ
 R orent melliflux: lacte, meroq; **P**R E C O R.

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΟΧΑΡΙΕΝΤΙΣΜΟΣ
 εις τους νεονύμφες.

ΒΑΛΗΝΤΙΝΟΣ ὁ ἀναγραμματισμολογός.
ΚΑΘΑΡΙΝΑ

B 2 2. 08.

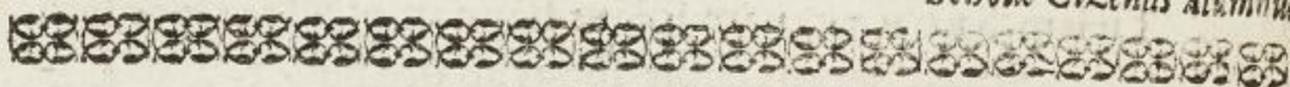
Ῥ. ὄρκια ἄρ βλαστῆρ ἄϊρ.

Kηρὶ εἰλῆ καθαρῶ καθαρῶ, ὦ νυμφίε, νύμφιω.
Νυμφίον, ὦ νύμφη, ἦτορὶ σέγγε τέον:
Τὸτ' εἰσίδωρ ἴν' ἀνῆρ πᾶς τοῖον μῦθον εἶπῆ:
ΑΝ ΒΛΑΣΤΗΝ ὑμῶν Θ' ΟΡΚΙΑ ΠΙΣΤΑΙΝ.

*Distichon Annum, Mensem, Diem & Nomina
νεογέμων complectens.*

Sponsa Valentino sponso Dat Vr, en Katharina,
Abert Vbi Mensis Venit ab axe priVs.

*Casparus Rulingus,
Schole Cizensis Alumnus.*

A L I V D.

Quis toto fatis melioribus utitur orbe?

Cui dabitur coniux, pura, pudica, pia.

Quis toto fatis peioribus utitur orbe?

Cui dabitur coniux, impia, spurca, mala.

Pura, pudica, pia, at cui sponso iungitur, uxor?

Qui colit æterni iura sacrata Dei.

Impia, spurca, mala, at cui sponso iungitur, uxor?

Qui spernit superi iura sacrata Dei.

Illius quænam sunt oblectamina vite?

Exhilarat pectus, tristia cuncta fugat.

Ast huius quænam miserae sunt tædia vite?

Excruciat pectus, tristia cuncta parit.

Ergo SPONSE nimis fœlix, quia contigit uxor

Votis, quæ verè est, pura, pudica, pia.

Hanc utraq, manu, complexuq, asserere toto,

Huius lacteolis oscula fige genis.

Tu quoq, SPONSA pari SPONSVM complectere amore,

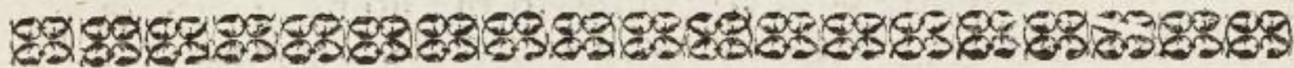
Pars etenim illius corporis, ille tui, est.

Ipse

*Ipse tibi nomen, proprio de nomine fingit,
Ipso cuncta tibi, gloria, fama, venit.
Fausta precor tandem socialibus omina tedis,
Pax concors vigeat, floreat alma Charis,
Reddite formosos natos sub luminis auras,
Viuite Tantalida secula longa senis.*

Iohannes Hurnesius, Francus.

A L I V D,

VALENTINVS S P O N S I   ἀναγκασματιζόμενοι
CATHARINA   N O V I   και διαλέγοντες.

AN NON LAVTE CHARIS IPSA NOS VNIVIT?

Spon-
fus. **O** Nimium felix, ô terque quaterque beatus,
Si quis habet, quod amat, si quis amat, quod habet.
Creditor hoc etenim vitæ pars magna beata,
Cui datur æquali coniuge posse frui.
Numne Ego sum felix, & ab omni parte beatus,
Quod cadis in casses S P O N S A petita, meos?
C I Z E N S E S inter longè pulcerrima N Y M P H A S,
O C A T H A R I N A, mihi Te sine, nulla placet.
Es pia, Teque pij S P O N S A M genuere parentes,
Es pura, hinc nomen nobile & omen habes.
Omnia delectant tua me, tua mens, tua membra,
Sunt placidi mores, mens pietatis amans.
Atque studēs parili mecū contendere flamma:
Charior hisce, oculis es N E O N I M P H A, mihi.
Vna caro, mens vna, cor vnum, pectus & vnum,
Vnus & amborum in pectore viuit amor.
Mirum! L A V T E A N N O N V N I V I T N O S C H A R I S I P S A:
Sic est! à D O M I N O Tu mihi S P O N S A, venis.
Es fatale D E I donum, cœlestique munus,
G R A T I A quod donat cœlitus ipsa D E I.
Cur? quia coniugij D E V S author & auctor amoris

Est casti, votum qui cupit omne ratum,
 O iubar optatum, centeno nomine faustum,
 Intrat in thalamos quo CATHARINA, meos.
 Sponsa SPONSE, quidem nostræ tribuis iam premia formæ
 Maxima, sunt verbis multa minora tuis.
 Immo sum felix tecum ter & amplius IPSA:
 Namque mihi video, Te pietate parem.
 Summa fides in Te, constantia magna, Tibique
 Sedulitas curæ est: nullus in ore dolus.
 Et nobis pius est amor: ANNON cœlica LAVDE
 VNIVIT SPONSOS NOS CHARIS IPSA NOUOS?
 Spon- Ergo sit CATHARINA, mihi iucunda voluptas
 sus. Tecum, me SPONSVM, SPONSA, decenter ama.
 Est mihi cura tui, dum Spiritus hos regit artus:
 Sedula, fac, rursus sit tibi cura mei.
 Spon- SPONSE, mihi satis es Crœsæo carior auro:
 sa. Spes mea: Te felix coniuge, semper ero.
 Et gnauam Sortis sociam me semper habebis:
 Seu mihi vita breuis, seu mihi longa manet.

COROLLARIUM.

Quod tandem restat, vestro nunc grator honori,
 Gratulor, & SPONSIS prospera multa precor.
 Aspiret vobis CŒLESTIS GRATIA: casto
 ENCHI, te recreet nunc CHARIS alma thoro.
 En pulcram, puram, pura qui mente petisti:
 En pulcram, puram suscipe SPONSE, sinu.
 Ille velut te, sic SPONSVM tu dilige SPONSA,
 Cuius tu vitæ dulce leuamen eris.
 IPSE gregem tenerum doceat. quem nactus, adornet
 Spartam, sitq; CHOROGNAUUS & vsque THORO.
 Viuite vos, florete, vigete, virete, valete,
 Mitis & adsit æquus, tristis at absit ægle.

Georgius Arnold, Scholæ
 Cizensis alumnus F.

ALI-

A L I V D.

VALENTINVS }
ENGIVS } ἀναστασιματιζούλω.

EN VNVS VALET IGNIS.

Fle via vi crebro, sit verbis sapè: sed VNVS
EN IGNIS plus, quàm verbaq, visq, VALET.
Nam neq, vim neq, verba penes reuocare parentes
Primos: Christi VNVS, qui VALET IGNIS, erat.

IGNIS quem torret, nec vim nec verba veretur:

VNVS EN vt subeat multa pericla VALET.

Sic est: sudavit Iacob ad ter lustra Rabelem

Dum petijt, caussa EN qui VALET IGNIS erat.

Ast cui non IGNIS, nil vis nil verba valebunt:

Quid! facit inuitè si facienda facit.

Cur Daphnem nec vi nec verbis flexit Apollo?

VNVS ei nam non qui VALET IGNIS erat.

Sic Sponse haud cupies Catharinam lege iugari,

VNVS si tibi non qui VALET IGNIS erit.

Sed cupis. IGNIS enim tibi, Dic ergo. EN VALET VNVS,

IGNIS sponsa mihi quòd Catharina venis.

Georgius Pfuzer Döblensis,
alumnus Scholæ Cizensis.

A L I V D.

Casta DEVS mens est, casti sacra fœdera lecti,
Mortales sanctâ lege subire iubet:
Qui cupiunt ergo castam traducere vitam,
Legitimi quærant vincula casta thori.
Et quia SPONSÆ subis casti iam fœdera lecti,
Grata DEO res est, qui regit astra poli.

Spon-

Sponsæ, Sponse, tuæ, placet hoc, & gaudia gaudet,
Gaudet & amplexu nunc CATHARINA tuo.
Num fiant hominum, quæras, connubia nutu,
Rectius an fato prospiciente cadant?
Non hominum fieri, fateor, connubia nutu,
Sed magis æterno prospiciente DEO.
Ecce dies iste est, pia quo tibi voce Ministri
In thalamum sacro foedere Sponsa venit.
Casta pio tibi virgo venit CANTOR patre nata,
Cuius erat virtus, nota fidesq; pia.
Hanc reuerenter ama, tollet nam ritè labores,
Rebus in aduersis dulce leuamen erit,
Gratulor ergo pios successus, cuncta precorq;
Eueniant fausto sydere cœpta tibi.
Cedat Eris, mentes firmet concordia vestras,
Sint procul à vestro tristia cuncta thoro.
Viuite felices longæui Nestoris annos,
Atq; pijs Natis multiplicare domum.

Ioannes Francus Cellrodensis.

F I N I S.

aut emissa voce magna ex
piravit **ps. nr.** Et uidi ce
phi lassu e' in duo. alio me uita
deorsu. Vides aut' e' in quo
exadulo stabat. ga sic clamor
expirasti ait. Ver' hic homo
di filius erat. Erat aut' e' in
heres de lege aliter. Me
qs erat in me. Me' p' d' e'
et maria. In me' p' d' e'
yoseph man' e' salu' me
Et cu' e' in me' p' d' e'
eu. et misit. Me' p' d' e'
miser q' h'ent e' in me' p' d' e'
u' h'ent. **ex.** **E**rat
seru e' in me' p' d' e'
erat qd' e' in me' p' d' e'
yoseph alio in me' p' d' e'
decurio qd' ipse e' in me' p' d' e'
decurio di. Et in me' p' d' e'
me' p' d' e' et in me' p' d' e'